

Ceafalăul

Redacția și Administrația:
Piatra-Neamț, Piața 6 Septembrie
Proprietar: MIHAIL MAGIARI
Inscris sub Nr. 10 | 1942 Tribunalul Neamț

Săptămânal de informații și afirmare
românească

Director: MIHAIL AVADANEI

Abonamente:
Particulari 300 lei anual
Instituții 500 . . .
Ab. de susținere 1000 . . .

Doctorul

Socrate D. Lălu

de M. P. Florescu

În ziua de 7 Febr. 1944, fiind la Piatra-N. am ramas viu impresionat de dispariția prea de timpuriu a avocatului Ioanina, fiul fostului strălucit avocat Ioanin, de pe vremuri.

La scurt timp, în ziua de 30 Febr. 1944, a fost incinerat la București, profesorul doctor S. Lălu, fiul marelui industriș și expozitor de păduri de pe vremuri Dimitrie Lălu.

Cu 2 săptămâni înainte l-am întâlnit pe Calea Victoriei, lângă Palatul Regal din București. — După exterior părea vesel.

Totuși se ascundea ceva mistic în sufletul lui, care însă nu trăda nimic, din conversația dintre noi; știu atât că regreta că a fost pensionat prea de timpuriu, tocmai când mai putea fi de folos catedrei și științei.

Înadevăr în Mai 1940 fusese scos la pensie, pentru limita de vârstă, 65 ani.

Și de atunci și până azi mohnia ceva în sufletul său, căci dănsul fiind mai mult specialistul catedrei de cât specialist profesionist, se vedea complet dezarmat în fața realității, și când se considera că ar mai fi putut fi utilizat, dată fiind voința și puterea de muncă...

Doctorul Socrate D. Lălu, ca și alți fii ai județului Neamț, a făcut cinste orașului Piatra-N. Ne aducem aminte cu câtă veselie venea în vacanțe la Piatra-N., câtă dragoste și simpatie insufla celor ce veneau în contact cu dănsul, cu câtă pasiune a colindat în tinerețe Valea Bistriței și pădurile ce converg în această vale, împreună cu frații săi: Spiru, Iorgușu și Mitică, căci părintele lor, D. Lălu, doria ca fiii lui să cunoască bogățiile naturale a jud. Neamț.

Un anonim a făcut o mică biografie a lui Socrate Lălu ce a apărut în ziarul „Universul” din care s'a văzut durerea lui când s'a despărțit de catedra universitară.

Și tot același ziar a descris modul cum s'a oficiat incinerarea la crematoriu „Cenușa” din București.

(Urmare în pag. 2-a)

ROMÂNII DIN CRIMEEA

= Societatea „Oierilor Români” din Simferopol =

O convorbire cu moș Nicolae Vranceanu din satul

Baibaluș Ținutul Perecop

În timp ce eram pe frontul Crimeii ca duhovnic al unei mari unități de Vânători de Munte, mergând într-o misiune prin satele din prejurul Perecopului, pentru a sfinți treji și biserici renovate și construite de ostașii noștri, am

„Sărut mâna, cinstite părinte, eu sunt românul Nicolae Vranceanu din Com. Paltin jud. Putna, — și am venit în aceste locuri încă de când eram tlăcăciandru.

— Să trăiești, moș Nicolae, i-am răspuns eu, Dumnezeu

săvârșii băieților noștri, să o faceți la mine în casă.

— Cu cea mai mare plăcere, moș Nicolae, dar vreau să văd mai întâi casa dumitale, căci mă tem că n'or încăpea toți ostașii ca să poată asculta sfânta slujbă.

Societatea oierilor Români din Simferopol Crimeea

poposit în satul Baibaluș. Acolo se găseau ostași ai diviziei al cărei păstor duhovnicesc eram.

În timp ce stam de vorbă cu ostașii, în vederea ofierii slujbei, își face apariția un bătrân ca de 60 de ani — care mi s'a adresat într-o frumoasă limbă românească și dulce accent moldovenesc, spunând:

să te binecuvinteze! — Spune-mi, moș Nicolae ce dorință ai?!

— Apoi eu am o mare dorință, cinstite părinte — mi-a răspuns moșul cu ochii inecați în lacrimi — ; dar aceasta las să v'o spun după ce veți mântui slujbă. Deocamdată — vă rog părinte — ca slujba ce vreți să

„Vor încăpea toți, cinstite părinte, — continuă moș Nicolae, — că la mine se adună ori de câte ori sunt liberi și stăm de vorbă, eu povestindu-le lantul greu al și feringilor noastre — pe aici sub regimul comunist, iar ei istorisindu-mi frumoase lucruri din țara mea scumpă de sub

(Urmare în pag. 2-a)

Caracter

de Vasile V. Levărdă

Nu este cerc în care să se discute de către cei prezenți despre un oarecare cunoscut (dar care tipsește din cerc), fără să se facă aprecieri, că are — sau nu are — caracter. Cum am ajuns cei prezenți la una din aceste concluzii — după caz — discutatul este imediat înlocuit cu un alt năfericit, candidat la suflături, cum spune proverbul.

Întrebuințarea cuvintului de caracter are în general aceleși înțeles alți la oameni de știință cari s'au ostenit să definească această noțiune cit și la acei cari fără să reflecteze asupra definiției întrebuințază cuvântul.

Și pentru unii și pentru alții, caracter înseamnă ceva bine distinct, bine deosebit — în rău sau bine — ceea ce atrage după sine aprecierea semenilor cînd zic: „cu sau fără caracter”. Noțiunea mai implică și ceva definitiv format, îndreptățind cercul ca atunci cînd ajunge la concluzia de: „om de caracter sau lipsit complet de caracter” să nu se mai discute despre persoana în chestiune și ca altul să intre la rînd.

În principiu se acceptă expresia de „om de caracter” pentru oamenii cari în activitatea lor zilnică urmează un drum moral. De aici a și reieșit expresiile de: caracter frumos (om moral), caracter urît (om imoral, egoist, invidios, etc.), caracterul rămînînd

(Continuare în pag. 2-a)

MIHAIL CERNA

Din viața breslelor de meseriași din Piatra-N., înainte de 1916.

de George Fidler

Într-o dimineață, văzui pe tata că ia din cui funia cea scurtă sau „funia udă”, cum i se spunea, și intră în atelier. Aceasta însemna că unul din ucenici făcuse vreo „boață” și trebuia să și ia pedeapsa. Era panică mare printre ei, fiecare știindu-se cu câte o vină mai mică sau mai mare. Cine e fără de păcat! Eu să fi avut atunci șapte ani. În închipuirea mea se perindau scene, după scene, o posibilitate înălțurând pe alta. Ba

chiar mă temeam să nu fiu amestecat și eu în vreo pozna de-a lor, ceea ce nu era cu totul exclus.

Îl știam pe tata iute la nănie și mi înduioșau bocetele ucenicilor. Care din ei o lua aci nu? Mihail, Ferdinand, Cerna, Costache Răchieru?

Lucrătorii nu sosiseră încă. Făceam și eu unele distincții, aveam protejații mei. Apoi mă întrebam: cu ce păcătuisse? Sricase cineva vreun instrument scump? Stri-

caseră ei vreun lucru la a cărui desăvârșire sacrificase cu toții zile și nopți? Vreun lucru urgent pentru care la neexecutare, clientul ne dădea în judecată cu daune cominatorii? (Căci se întâmplau și de-ac stea). Sau răspunsese necuvincios vreunui maistru-patron de aceeași breaslă și prieten de-al nostru, căci pentru o greșeală mai mică, tata se mulțumea cu observații și amenințări: „că n'o să mai vezi bașisuri dela mine; că nu te-oi mai scoate calfă, că... o să curăți atelierul două duminici în șir”.

Să intervin și eu într'un atare caz, mi-era frică. Nu îndrăneam nici măcar să

deschid ușa, ori să stau înainte tati când era supărat.

Însfârșit, lipind urechea de tablă uși, am distins câteva prompte întrebări:

— „Unde-ai fost, mă, ast'noapte? Unde mi-ai umblat iar? Ți-am dat eu voie? Răspunde...”

— „Iertați-mă”, domn'maistru, că n'am fost... ba, am fost... ba, n'am fost... Dar la a treia întrebare — după care urma ce urma — răspunsul fu laconic, clar:

„Am fost la poamă, domn'maistru. Vă rog să mă ertați, n'am să mai fac”.

E a treia oară când te ert, mă Cerna! Ai înțeles? Nu cumva să te mai prind!”

(urmare în pag. 2-a)

(Continuare din pag. 1-a)

înțeleaptă conducere a Mareșalului Conducător, care îmi răscolea anii copilăriei cu tot molanul de gânduri, satele noastre românești cu pași frumoase, luncile noastre încântătoare, pe unde păstoream oile; munții Vrancei, care adăposteau sub creștele lor satul meu Paltin, pe care aș dori să-l mai văd încă odată; după aceea pot să mor".

— Deși la început convenisem cu moș Nicolae ca dorința ce o are să mi-o spună după slujbă, dorul ce-l neliniștea sufletul, nu l-a răbdut, și mi-a spus în aceste puține cuvinte tot focul lui!...

Văzând că moș Nicolae se dedă la vorbă, am întrerupt pentru un moment convorbirea și am plecat la casa lui unde urma să săvârșesc slujba.

Am rămas mirat — când la intrarea mea în casa lui moș Nicolae — ostașii erau adunați încă de mult timp înainte de sosirea mea pentru slujbă.

Intrădevar numărul mare de ostași făcea să nu fie mult loc în casă, dar atât cât să cadesc și de ingenușiat la citirea Sf. Evangheliei se găsea.

Am început slujba, iar printre răspunsurile cântate de ostași se distingeau clar suspinele lui moș Nicolae.

Au fost momente impresiionante!...

Moș Nicolae asculta prima slujbă creștină în limba românească, pe care numai în anii copilăriei o mai auzise.

La sfârșitul slujbei, din tot ce a avut moș Nicolae, cât și ostașii s'a întins o masă, în timpul căreia am început iarăși firul convorbirii.

Am lăsat pe moș Nicolae să înceapă, îndemnându-l să-mi spună tot ce simte el, având însă grijă să-l mai întrerup din când în când cu câte o întrebare, când socoteam că e nevoie de vreo precizare.

Moș Nicolae povestește:

— „Apoi, cinstite părinte, eu am văzut lumina soarelui în România, în satul Paltin din munții Vrancei jud. Putna,

în anul după Hristos una mie opt sute optzeci și trei. Tatăl meu era plugar, dar avea și câteva oi și plecam adeseori la câmp pentru a le paște. Auzind că e loc bun pentru oi în Dobrogea, am plecat în anul 1892 cu tatăl meu și cu un frate în județul Tulcea. — Aici am dus-o noi bine — dar am auzit că în Basarabia este iarbă mai multă pentru oi și în anul 1894 am trecut Prutul și ne-am stabilit în partea de miază zi înspre Marea Neagră. — Am dus-o mai bine pe aici, dar mereu vorbeau unii că în Rusia și anume în Crimeea este mai multă iarbă — și că pe acolo se mai găsesc încă mulți români. Tatăl meu și cu frate-meu s'au întors înapoi iar eu am plecat mai departe cu încă vreo câțiva ciobani, către Crimeea.

Tot nu am fi plecat noi, dar în anul 1899 a fost o secetă așa de mare, încât mureau oile de foame. Se uscaseră frunza pe copaci.

La oi ne băgam ciobani unul la altul, ca să putem trăi.

— Nu-ți aduci aminte cam în ce an ai plecat în Crimeea, îl întrerup eu pe moș Nicolae.

— „Da'mi-aduc aminte, cum să nu mi-aduc? Oftă moș Nicolae dregându-și glasul". Apoi cam cu vreo 23 ani înainte de războiul Rusului cu Japonul. Să fi fost cam prin anul 1902. — Anul 1902? — Da, anu' 1902. — Așa că am plecat în anul 1902, căci mă trăgeau frații de ai noștri care aveau oi mai multe pe acolo, ca să cumpăr oi din Basarabia".

— „Mi-aduc aminte — „continuă moș Nicolae" — că am venit într'un an în Basarabia, cam pe la copleșul strugurilor — și fiindcă îmi sosise sorocul, hai să mă însor... — Și-a-n găsit și eu iacăt'o creștina asta de nevastă pe care o cheamă Ileana și cu care din voia lui Dumnezeu trăiesc și azi. Ea este fica lui Gh. Mhalache din Com. Inchișoiu Jud. Cahul. Copii nu am, căci nu a vrut Dumnezeu, dar am luat un băiet de suflet. Tatăl băietului a fost român, iar mamăsa

neamțoaică. Îi iubeam mult atât eu cât și Ileana, dar când să avem și noi un ajutor la bătrânețe, ni l-au luat Rușii. Astăzi nu mai știu nimic de el.

— Acum din ce trăiești moș Nicolae? l-am întrebat eu:

— „Am șase oi, un cal și o vacă și câteva găini, „mi-a răspuns moșul. M'am întovărașit și eu cu un prieten din sat și am arat și am semănat o bucată de pământ". — O duc cam greu, dar am mare nădejde că bolșevicii vor fi înfrunți, și voi ajunge și eu ca să trăiesc restul ce-l mai am din viață, mai mulțumit și mai fericit".

— Poți să-mi spui ceva despre felul cum și-au dus Românii noștri, viața pe aici prin Rusia?, îl întreb eu pe moș Nicolae...

— „Da, cinstite părinte, numai te rog să fii cu băgare de seamă, că eu am a-ți spune multe lucruri despre Românii noștri, că mulți de tot au mai fost pe aici. Unii Români au ajuns cu oile în Asia prin Munții Altai, pe unde am fost și eu. Am găsit acolo Români duși cu o sută de ani înainte. Unii trăiesc prin Caucaz, ca Miron Isaac care s'a născut acolo, părinții lui fiind din Basarabia. Aici în Crimeea — spune moș Nicolae — a luat ființă și o societate a oierilor români. Ea s'a înființat acum vreo 80 de ani și avea ca scop să ajute oierii. Același scop îl avea și societatea „Gheorghe Munteanu din Dobrogea", care apoi să se reînființeze iarăși în anul 1926, când până în 1928 când membrii societății au fost persecutați rău de tot.

— Moș Nicolae, spune-mi tot ce știi despre această societate.

— „Apoi, cinstite părinte, ea avea mulți membri, cei mai mulți erau Români. Președintele era tot român, el se cheama d-l învățător Tipuriță din Com. Valea Comitatului Sibiului. Feciorul lui a trecut anul acesta cu armata română pe aici. Așa mi-au spus niște prieteni de ai mei că l-au întâlnit și au vorbit cu el.

Societatea purta numele de „Moldovna". Dela o vreme

am început să fim bănuți că lucrăm contra bolșevismului și am fost desființați, iar domnul Tipuriță a fost închis la Simferopol, unde a și murit.

Spre a mă convinge moș Nicolae mi-arată o fotografie cu toți membrii acestei societăți, la vederea căreia îi și pun întrebarea: Dar D-ta unde ești, moș Nicolae?

— Moș Nicolae îmi spune: — „Apoi eu, cinstite părinte, lipsesc din poză, căci eram cu oile la păscut".

După ce îmi povestește amănunte în legătură cu desființarea român Tipuriță, președinte la societăți, moș Nicolae începe a cerceta pe rând pe fiecare român din fotografia ce stă în fața noastră, povestindu-mi tot ce știa despre românii membri ai acestei societăți. Fiindcă trecuseră câțiva ani dela desființarea acestei Cooperative românești, moș Nicolae uitase pe o parte din acei depe fotografie după numele lor.

Ei sunt în ordinea numerică: 1) Gheorghe Tunaru, din Rod-Sibiu; 2) Mitu Verza din Sibiu; 3) Ion Nanu din Ludoș Turda; 4) Ion Prică din Ludoș-Turda; 5) Dumitru Mihu, din Rod-Sibiu; 6) Gheorghe Munteanu din Dobrogea; 7) Verza Ioan din Rod-Sibiu; 8) Ciucureanu din Rod-Sibiu; 9) Nicolae Suciu din Poana-Sibiu; 10) Ion Mutiu, din Ludoș Turda; 11) Căpșan Ion din Rod-Sibiu; 12) Paraschiv Ioan din Rod-Sibiu; 13) Ion Baciu din Ludoș-Turda; 14) Banu Mitu din Ardeal; 15) Nicolae Doroftei Brețcanul din Bârlad; 16) Iue Prică din Tilsca-Sibiu; 17) Fleacă Ioan din Tilsca-Sibiu; 18) Const. Petcu din Rod-Sibiu; 19) Inv. Const. Tipuriță, fost președinte din Valea-Sibiu; 20) Coman Ion din Rod 3 Sibiu; 21) Ion Nicoara din Cacova-Sibiu; 22) Ion Trehenea din Tilsca-Sibiu; 23) Arsău Dumitru din Rod-Sibiu; 24) Biju Ion din Rod-Sibiu; 25) Rji Ion din Sighireni-Sibiu; 26) Gheorghe Bulgaru, brânzar din Dobrogea; 27) Ion Căclaru din Bacău; 28) Ion Rodeanu din Rod 2 Sibiu;

29) Gligore Verza din Rod 2-Sibiu.

Și așa moș Nicolae a identificat numele a 29 români, membrii ai soc. oierilor români din Crimeea.

Au mai fost și alți români, dar pe unii i-au tot dus rușii în neantul Siberiei sau în minile Uralilor și Caucazului, fără a li se mai fi putut da de urmă — dacă mai trăiesc sau nu.

Și astfel românii noștri, în luptă cu existența, au demonstrat fără arme, ci ca pastori blajini, necesitatea spațiului vital, pe care l-au folosit și organizat cu chibzuință.

PROF. ECONOM. CPT. D. ANTONESCU
Confesorul Garnizoanei Timișoara

Fapta frumoasă a unor elevi

Elevii clasei a III-a dela Liceul Petru Rareș, la inițiativa și sub conducerea pr. diriginte V. Vasiliu, au vizitat rânii dela lazaretul Borzoghian, unde în cadrul unei șezători au împărțit daruri. Rânii au fost adunați în sala de mese și după cuvânt introductiv al pr. Vasiliu a urmat șezătoarea. Au recitat anecdote elevii Agapi și Caia, s'au executat cântece în quartet de muzicute de către elevii Murariu, Cezar Neculau, Bucsa, și Constantinescu; dansuri naționale, lectură de Creangă de pr. Vasiliu și mai multe coruri.

Rânii au trecut apoi în saloane unde li s'au distribuit 42 pachete cu diverse alimente, 3 kgr. jambon și 12 pâni, 2 cutii mari cu biscuiți, 100 de stinți — donați de familia Gh. Dragam — 600 țigări și 12 kg. vin.

Făcând aceste donații pentru rânii — distribuite prin copii lor — părinții au arătat că sunt alături de școală în opera de educare a elevilor și merită toată lauda.

(Urmare în Nr. viitor)

MIHAI CERNA

(Continuare din pag. 1-a)

— „Să trăiți, dom'maistru, să trăiți!"

Scăpase ușor, îmi zisei. După mintea mea, lucrul nici nu prezenta cea mai gravitate. La dejun înțelesei despre ce era vorba, din spusele tatii.

— „Dacă nu l bat odată bine, Cerna ăsta mă compromite", zicea el.

Iată cum stăteau lucrurile:

În imediata apropiere de noi, era o vie sădită pe niște corhane și împrejmuită cu gard de peste doi metri, bine înăruit și prevăzută cu apărători. Via era proprietatea unui

oarecare Zandeski, „boieru", cum îi spunea lumea. Parcă-l văd: Un tip scund cu un ten pigmentat arămiu, un nas mare și cu o alunică pe nara dreaptă; avea o înfățișare aspră și gata de gâlceavă în fiecare clipă. Vorba lui tuna, iar în sgărzenie îl întrecea pe „Monsieur Grandet". Ferească Dumnezeu să-i fi cerut ceva! Struguri din via lui, specii selecționate, începuse a se coace.

În seara cu pricina, pe la orele unsprezece, întâmplător tata observă că una din arme lipsește, iar Cerna nicăieri.

Infrățirea dintre armă și ucenic, ce e drept, era bine cunoscută de noi, însă de obicei plecările erau mai puțin clandestine și mai mult suzabile! Ca unul ce era vechi la meserie și dintr'o familie bună, Mihai Cerna era mai protejat și i se treceau cu vederea unele...

Era băiat frumos, saten, o figură inteligentă, un ten imaculat. Când primea vreo observație îi înfloreau doi bujori în obraz; oare ari maniere, desechil brat, neascultător, boem. Cei alți ucenici erau fu de săteni, „muștraci cu duhal" cu mai puțin sânge albastru în vine, dar și mai puțin mulți brașei pe care o învățau.

De unde venea, cine îl adusesse pe Mihai la meserie nu mi amintesc. Știu că de sufletul meu era legat, „cu frânghii de otel", cum zicea undeva Shakespear despre ad-vorții prieteni, fiindcă mă dădăcise de mic și acum mă învăța toate năzdrăvaniile.

Când aveam cinci ani, mă lua de mână și hoinăream cu pușca în bandulieră spre marginea orașului, prin coluri după vrăbii. Eu intram în spini, printre garduri după ele, căci eram mic. Mai târziu, mergeam cu dânsul la săriti. Era un oușcaș de elită. Avea vreo 17-18 ani. Acum mă gândesc cu duioșie că, în definitiv, și el era un copil! Și câtă patimă punea în arma

aceea ucigătoare, cu toate neplăcerile și riscurile, cu toate observațiile și bătăile ce le lua! Lipsit de calcul, fără discernământ, căuta libertate în acțiunile lui fără ghid în viață, fără erarhie, fără pregătire. În atelier e disciplină, viață claustrală, ore de intrare, de încetarea lucrului. Ochiul maestrului te urmăresc în toate mișcările și atitudinile tale, căci mâine când vei prezenta opera ta comisiei de breaslă, ea va purta pecetea cunoștințelor lui. Calfă te vor scoate, dar maistru va rosi. Pentru toate acestea, Mihai se simțea în atelier ca pasărea în colivie.

(Urmare în Nr. viitor)

Duminică s'a făcut cu o deosebită solemnitate, înă-
gura sa lui de conferință
și cinematograful, precum și
sfârșirea renovatului pavil-
lion de femei de la sana-
torul T. B. C. Bisericani
Neamț.

Din P. Neamț au parti-
cipat invitați: pr. protoereu
C. Mătașă, d-na dr. Ecate-
rina și dr. Petre Ionescu
medic șef al Of. As. Soc.
d. dr. Petre Bogdan medic
primar al spitalului de Stat
din Piatra-N., reprezentan-
ți presei d-l Ioachim Mo-
ruzzii, Ilie Tenea — Tarcău
din partea coop. „Albina”
iar dintre localnici am no-
tat pe d-na Aurora și d-l
dr. Tiberiu Cipău directorul
sanatoriului Bisericani, d-na
dr. Santu, d-na și d-l dr.
Zeana, dr. Iordanescu, d-na
și d-l ad-tor Ștefan Petrescu
dr. farmacist Octav Vântu,
Scarlat Orzescu primarul
com. Pângărați, d-na și d-l
Chircă notarul com., d-na
Grădinescu, personalul au-
xiliar și parte din bolnavi.

În pavilionul de femei,
complet renovat, pr. proto-
ereu Mătașă a făcut sfârșit
de spectacole a oficiat un Te-
Deum după care, sf. sa pr.
Mătașă a făcut un impresi-
onant istoric al Bisericanilor,
arătând cu documente
rolul pe care l-a jucat peș-
tera și apoi marea dela Bi-
sericani în sânul religiei
noastre și în cultura poporu-
lui român, conchizând că
noua conducere a sanatoriu-
lui se arată vrednică de
fondul Bisericanilor atât
prin realizările pe tărâmul
material cât și pe tărâmul
spiritual.

D-l dr. Tiberiu Cipău,
directorul sanatoriului arată
că acest așezământ, este unul
din cele mai mari instituții
spitalicești din Moldova și
chiar din Tară. În situația
actuală — cu trei etaje de
la unul singur cât avea și
în stare a adăposti peste
500 bolnavi — a putut a-
junge numai datorită Soc.
de Profilaxie a contribuit
mult la redesarea sănătății
populației țării. Suntem însă
siguri că sub regimul d-lui
Mareșal Antonescu, având
în vedere impulsul dat de
D-sa, oficialitatea va lua
asupra sa tratarea și sfârșit
pericolului social al
tuberculozei.

Societatea de profilaxie,
care ne mână la trezirea
din amorțeală și-a făcut d-
tatoria pe deplin. Dar pentru
scăderea indivizilor pericu-
loși și redresarea sănătății
publice, va trebui ca țara
să facă ceace au făcut țările
din apus. La noi tubercu-
loza seceră anual mai mult
decât toate bolile contagi-
oase la un loc.

Aci, la Bisericani este o
mare operă națională și so-
cială, ca aici sunt primiți
bolnavii din toate straturile
sociale, indiferent dacă au
sau nu cu ce plăți. A fost
o vreme când acest sana-
toriu a avut o reputație
proastă, dar altele au fost
cauzele; neglijența bolna-
vului care nu vine aci la
vreme și așteaptă agravarea;
sau că boala n'a fost depis-
tată la vreme. Din punct de
vedere social, bolnavului
trebuie să-i dai posibilitatea
să se îngrijească și să se re-
tragă la vreme spre a nu
mai îmbolnăvi pe alții.

Boala tratată la început
se vindecă. Când se va pune
și la noi în țară problema
întreținerii familiei celui
bolnav, atunci acesta va pă-
răsi mai cu ușurință socie-
tatea spre a-și căuta sănă-
tatea: după cum și după
plecarea din sanatoriu, va
trebui găsită o modalitate
pentru ca individul să devină
iarăși de folos societății.
Răsboiul crește numărul tu-
berculoșilor și deci în viitor
obligațiunile noastre sociale
vor fi și mai mari căci con-
tractarea s'a făcut în inte-
resul țării, luptând. Atunci
tot neamul va fi obligat să
îngrijească acești oameni și
familile lor.

Unui bolnav trebuie să-i
asigurăm pacea sufletească și
să-i ridicăm moralul.

D-l dr. Cipău arată că de
trei ani jumate, de la ve-
nirea d-sale în fruntea sa-
natoriului, în afară de o bună
organizare medicală a căutat
să-i ofere bolnavului și o
viață cât mai plăcută. Ast-
fel prin sprijinul dat de M.
St. Major (care a pus la
dispoziție zăgravi evreii s'a
putut zăgravi în uleiul pa-
vilionului de femei, sălile de
mese și cea de spectacole
(cinematograf). D-sa arată
că cinematograful este o
dorință vie a bolnavilor,
cari și-au format un comitet
dând serbări între ei, ape-
lând la colecte etc., putân-
du-se procura un aparat de
cinematograf, pentru film
mut care apoi a fost trans-
format. D-sa citește lista
donatorilor, rugând pe rep-
rezentantul presei să le în-
sire: Coop. Albina Tarcău
lei 50.000; Filatura și te-
sătoria mecanică Dambovița
50.000 lei; Textila Buhiș
lei 30.000, Rudolf Slicht P.
Neamț și Uzinele metal.
Titan câte 10.000 lei, Uzi-
nele Reșița lei 2000; Victor
Gurzeu P. Neamț 7000 lei
câte 5.000 lei fabrica de
sticlărie Putna — Rădăuți.
Drogheria Standar Bucu-
rești; Sf. Mitropolie Iași,
Federala P. Neamț; câte
3000 lei, laboratorul Vorel,
I. Dumitrescu — Speranța —
București și Prefectura Iași,
Șmil Herșcu P. Neamț lei
4000, câte 2000 Ferum Iași,

Fab. bere Bragadiru, Socce
S.A.R. București, Conserve
Stella București V.G. Mân-
dru Iași, David David P.
Neamț, Pavel Creangă Ga-
lați, dr. Teodor Santu, plus
diferite sume totalizând lei
15000, realizați de bolnavi
prin serbări între ei.

Pentru aparat s'a plătit
400000 lei, mai rămânând
de plată lei 156.114.

D-sa promite toată munca
d-sale și-a colaboratorilor
pentru bunul mers al ins-
tituției.

D-l Dr. Alexandru Co-
manii medic primar al
județului, în numele mini-
sterului sănătății aduce mul-
țumiri d-lui medic director
Cipău, pentru că a creat aci
mediul prielnic în care cel
plecat din sânul familiei să
aibă un climat sănătos de
aer, hrană repaș și alături
de alimentul medicamentos
să-i satisfacă și dolențele
sufletești. D-sa confirmă cru-
dul adevăr că avem anual
în țară 50.000 bolnavi de
T.B.C. și din cauza neluării
măsurilor din timp avem
300000 infectați.

În numele celor 360 bol-
navi și a celor 70 militari
internați aci, impresionant
a vorbit subofiterul T. R.
învațătorul Iustin Mămăligă
aducând mulțumiri soc. de
profilaxie, d-rului Cipău și
Ad-ți pentru grija ce o
poartă celor ce s'au izolat
de lume în sănătoasă, renun-
țând la bucuriile ei tocmai
cu scopul de a o menaja.

S'a dat citire unei tele-
grame către președintele
profilaxiei d-l Dr. I. Cos-
tinescu și una către d-l
Ministru al Sănătății prof.
dr. Tomescu, care se stră-
duiesc pentru stăpînirea ne-
milosului flagel al T. B. C.-
ului.

Cu această ocazie ne fa-
cem o datorie de conștiință
a apela la forurile în drept
asupra următoarelor dezi-
derate:

1. Forurile de propa-
gandă, Casele de filme și
soc. de binefacere să bine
voinască a oferi câte un film
odată la o lună sau două,
căci bolnavii nu au fonduri
a le comanda.

2. Ministerul Comunica-
țiilor să bine voinască a lua
asupra sa întreținerea dru-
mului în serpentina ce mer-
ge din șoseaua P. Neamț—
Bicaz, pe munte la Biseri-
cani și care pe vremuri a
costat 7 milioane lei iar
acum a început să se strice.
Ar fi păcat a se lăsa în pă-
răsire, căci mai târziu, va
trebui să coste mult mai
mult și n'am vrea să se zică:
„Da-mi Doamne muntea Ro-
mânului cea din urmă”.

3. Direcția C.A.P.S.-ului
să nu mai acorde sanatori-
ului lemne de foc peste mână
la zeci de km., când pădu-

D-l prefect Lt. Col. I.
Teodorescu-Darie a dispus
să se aducă mulțumiri pu-
blice cooperativei forestiere
„Albina”-Tarcău, pentru
numeroasele sale acte de
bine.

„Albina” și-a extins bine-
facere și asupra altor sațe
și comuni și numai în cursul
anului școlar 1943—44 a
donat materialul necesar

împrejmuirii terenului pe
care e construită școala
din Pângărați, plus mate-
rialul necesar pentru un
apărător în sălile de clas,
în total 584 m. l.

„Albina” a înțeles ca pe
lângă o industrie curat ro-
mânească, să fie și o papî-
niera pentru ajutorarea și
progresul instituțiilor ro-
mânești.

Doctorul Socrat D. Lalu

(Continuare din pag. 1-a)

În afară de d-l ministru
dr. P. Tomescu, I. Al. Bră-
tescu-Voinești, ing. Bușilă,
N. Ionescu-Sisești și alte
personalități ale țării a par-
ticipat la această impresio-
nantă despărțire de d-rul
Socrat Lalu și Grupul inte-
lectualilor Nemțeni, aflați
în București, ca: dr. I. Cos-
tinescu, general N. Rujinski,
inginer silvic Mircea Manoi-
lescu, farmacist Costică
Vorel, Avocat Soroceanu,
d-l Ionescu (pensionar),
Carol Renert, industriași
și alții.

Ca bun prieten încă din
copilărie cu dr. Socrate
Lalu, am ținut să-i încrustez
în aceste câteva rânduri,
durerea ce o simțim cu toții,
în ziarul „CEAHLĂUL”.

pe când la Schitu Durău
de sub Ceahlău, popăsea
adesea an de an G. Panu,
de unde și scria articolele
în revista „Septămăna” în
colaborare cu Dimitrie
Hogea, și pe restul gene-
rației din acea vreme, ge-
nerație din care făcea parte,
și tinărul Dr. Socrate D.
Lalu de atunci deabia întors
de la Paris...

din Piatra-N., Ceahlău ce i
era atât de drag ori de câte
ori trecea la munte, la Bro-
șteni, în anii lui din tinerețe
în tovărășia fraților lui și
acelei falange de tineri en-
tuziaști din acea vreme...

M. P. Florescu

Inginer consilier Silvie
pensionar
Fost Deputat

CARACTER

(Continuare din pag. 1-a)

pentru morala și societate
un fel de oglindă a suflete-
tului. Urmează deci, că
fiecare poate obține apre-
cierea semenilor de om
„de om de caracter sau
invers” după normele de
conduită după care își duce
viața, indiferent de profe-
siune. D-l aceste diferențe
de conduită — de caracte-
tere — pornesc toate con-
flictele sociale (ex: un
caracter nobil, cu suflet
deschis întâlnește în rezol-
varea oricărei chestiuni un
caracter urât, josnic; con-
flictul este gata).

Rămâne deci ca cert faptul
că, omul este apreciat în
privința caracterului numai
după faptele sale.

De aici a început pentru

Vasile V. Ecărdă

Perdut Buletinul biroului
populației eliberat de Poliția
Piatra-N. pe numele Crăiță
Gheorghe, str. Hurjui Pan-
telimon 37. Il d clar nul.

Pierdut buletinul dela biu-
roul populației, pe numele
Marzonetti Ioan, strada Carol
Nr. 178. Se declară nul.

rile cad peste clădirea sa-
natoriului.

Putin bună voință pen-
tru cei ce, întocmai ca cei
de la apus de viață își
storc conștiința firul exis-
tenței, cu durerea eventu-
alei apropiări a clipei fatale
putină mla pentru cei ce
s'au dăruit societății, tocmai
pentru că au părăsit-o pen-
tru a o feri, puțină înțele-
gere pentru acel tineret
ce-și duce zilele cu priviri

galese pierdute în depărtare
Acele fete îngândurate, a-
cele priviri atente și pă-
trunzătoare a unor ochi lu-
citori ce-ți imploră salvarea
merită bunătatea societății,
pentru ca complexitatea a-
celora fapături — fiecare o
viață, un vis pierdut — să
nu ne urască pentru fericire
de a nu fi ca ele.

De aceea trebuie să ajutați
Bisericanii!

Ioachim C. Moruzii

Crima diu comuna Galu = INFORMATII =

Din ceartă 2 cumnași ajung la înjunghiere

Un vechiu proverb spune că diavolul nu face mânăscă, și nici cărciuma biserică. Cine va voi să judece tălcul adânc al acestor cuvinte, va vedea că tot păhărușul și ora târzie dela cărciumă sunt vinovații crimei.

E drept că între gospodarii satului Galu, Grigore Hoge și brigadirul silvic Simion Geană, exista o veche neînțelegere dela un pământ și pentru care lucru s'au mai certat oamenii și s'au cărăit în diferite rânduri. Doar nu în zadar soțiile le sunt surori.

În noaptea de 11-12 Mart. crt. brigadirul silvic Geană s'a dus la cărciuma d-lui Vasile Melinte, spre a face plățile la oameni. Acolo s'a

nimerit și Grigore Hoge, care luase un pahar mai mult, și mai cu seamă că fusese omul nevoit a întreține incalzitor cu băutura, întrucât din cauza exploziei unei bombe a fost întins patului spitalului o bună bucată de vreme.

Dar orele au trecut și paharele s'au înmulțit — după cum ni se spune iar clienții au plecat acasă.

Pe drum Hoge s'a oprit și a fost ajuns de cumnatul său și încă 2 consăteni. În fumul beției și'n bezna nopții s'a început gâlceava. Hoge văzându-se singur și în față cu trei, a scos cuțitul și s'a năpustit asupra brigadieru-

lui, perforându-i puternic abdomenul, încât d. Geană se află în stare foarte gravă la spitalul de stat din localitate, puternicele lovituri primite, drumul lung și cele 3 operații suportate i-au slăbit mult puterile și sunt puține speranțe că va scăpa cu viață.

Grigore Hoge, care se află într'un concediu de boală în gradul de plutonier de rezervă, voluntar și'n războiul trecut și'n cel actual, decorat cu „Virtutea militară”, a fost arestat de jandarmi și înaintat parchetului, care l-a pus în libertate. Ce să mai spunem: Ceasul cel rău și păcatul la pășcut până l-a nimerit.

Rugăm pe toți abonații noștri, atât instituții cât și particulari în restanță cu abonamentul pe 1943, să ne trimită costul abonamentului, aceasta fiind singurul mijloc prin care susținem ziarul.

■ Poliția orașului P. Neamț face cunoscut tinerilor născuți în anul 1924, 1925, 1926, 1927 și 1928 că recrutarea în orașul P. Neamț se va face în ziua de Joi 23 Martie crt. și nu la 28 Martie cum s'a anunțat anterior.

■ În ziua de 26 Martie crt. la orele 19, pr. protocolului Constantin Matasă, va vorbi la posturile noastre de radio „România și București”, dezvoltând subiectul orașului „Piatra-Neamț” care face parte din ciclul de conferințe „Țara” s'f. sa este invitat al soc. de Radiodifuziune.

■ Poliția locală atrage atenția tuturor locuitorilor

din oraș și le pune în vedere în modul cel mai serios ca fiecare să-și clarifice situația indentității. În interesul momentan, fiecare trebuie să înțeleagă că e necesar să folosească aiba asupra s'a buletinul de la biroul populației. Contrar vor regreta mai târziu.

Neseriozitate, Orii privire aruncată către locurile virane sau în curțile oamenilor, constată ușurința cu care unii locatari au înțeles să se conformeze instrucțiunilor și să-și amenajeze adăposturile A. A.

După desghet, toate s'au năruit și de sub dărâmături au apărut brăcuri și scăduri subțiri și putrede. Este certificatul omului neserios care crede că induce în eroare autoritățile și nu pe sine. Acum vor refăce iar adăposturile, vor pune materiale bune și la dimensiunile cerute. Deci cheltuielile dubla spre a servi de învățătură.

Inchiderea cursului țărănesc de Sky din Dobreni-Neamț

Cursurile țărănești pentru popularizarea sportului de sky de la Dobreni, s'a închis printr-o serbare la care au fost de față d-nii: Iorgu Stoian inspector general de la Fundațiile Regale Mihai I, ing. Amăriuței subdirector al Camerei Agricole, autoritățile locale și un mare număr de săteni.

Festivitatea a fost deschisă de corul mixt al căminului, partea artistică fiind foarte bine pregătită.

Au vorbit sătenilor d-nii: Iorgu Stoian și ing. Amăriuței, la sfârșit împărțindu-se ca premii câte una pereche sky elevilor:

Darius Vasile, Mihail I. Vasile și Mihail I. Constantin.

S'au mai împărțit premii la încă 40 elevi silitori, distribuindu-se 120 volume trimise de Fundație, plus alte premii acordate de căminul local.

Rezultatul cursului de sky a demonstrat încă odată că și țărânul nostru este capabil să-și însușească cunoștințele cât de grele.

Corpul didactic al cursului a fost format din d-nii: N. Mancaș, I. Bordeianu, Ștefan Dragomir student A. N. E. F. și Gh. Nazarie instructor.

Direcția cursurilor a avut-o pr. Cojocaru directorul căminului din Dobreni.

CONVOACARE

În conformitate cu art. 19 din statute, domnii membri ai Asociației Sportive și Culturale „Ceahlăul” sunt convocați în adunare generală extraordinară, în ziua de Sâmbătă 25 Martie 1944, (Buna Vestire), orele 15,30 în sala consiliului a Prefecturii jud. Neamț urmând a hotărâ asupra următoarelor:

1. Aprobarea bilanțului și descărcarea conturilor pe exerciciul 1943-1944.
2. Alegerea comitetului de conducere și comisie de cenzori pe exerciciul 1944-45.
3. Conclucrarea cu Asociațiile muncitorești.
4. Comemorarea a 25 ani dela înființarea Asociației.
5. Participarea la activitatea sportivă oficială.
6. Măsurile pentru procurarea fondurilor de amenajare și întreținere stadion, pentru echipament, fond rulment.

În cazul când nu se întrunește majoritatea (jumate plus unul), la prima convocare, Adunarea generală extraordinară se va ține pentru a doua oară, Duminică 2 Aprilie 1944 la aceeași oră în același local și cu aceeași ordine de zi ori câți membri vor fi prezenți, fără altă convocare.

În conformitate cu art. 21 din statute, nici o propunere nu se va putea lua în discuție dacă n'a fost depusă la Secretariat cu 24 ore înainte de Adunarea generală extraordinară.

La această adunare sunt rugați a participa toți cei ce se interesează de sport, de vechea grupare „Ceahlăul”, chiar dacă nu sunt membri ai acestei grupări, având vot consultativ.

Președinte,
Grigoriu Constantin

Secretar,
Av. Monoluiu Gh.

Parchetul Tribunalului Neamț
Cerere înreg. la 478 din 12 Ian. 1944

Domnule Prim-Procuror,

Subsemnatul Gheorghe Ana Păntea, refugiat din Bicalzul Ardelean, cedat Ungariei, domiciliat în com. Tarcău jud. Neamț, cu onoare vă rog să binevoiți a dispune îndeplinirea cererilor Regale pentru reconstituirea actului meu de căsătorie ce am contractat în ziua de 20 Iunie 1906 la Oficiul Stării civile al Com. Bicalzul Ardelean jud. Ciuc, cu Elena Th. Gârbolet.

Martori propun pe: Ioan Tinca și Gavril Oniga ambii domiciliati în com. Tarcău jud. Neamț.

Cu stimă, (ss) Ghe. Păntea

Nr. 3938 din 14 Mart 1944

Noi, Primul Procuror al Parchetului Tribunalului Neamț: În conf. cu dispoz. art. 4 din D. L. Nr. 1062/1940, combinat cu art. unlc din D. L. din 17 Aprilie 1941, referitor la reconstituirea actelor de stare civilă ale refugiaților din Ardealul de Nord, invităm autoritățile și persoanele care dețin extrasul sau alte înscrisuri referitoare la actul de căsătorie al cărui reconstituire se cere prin petițiunea de mai sus, să le depună de urgență la Parchetul acestui Tribunal.

Prim-Procuror,
(ss) ION DOROBANȚU
Secretar,
(ss) Emilian Adămoaie

PRIMARIA COM. BUHUȘ
— Județul Neamț —

Publicație

Nr. 762

În conf. cu art. 61 din Codul Funcționarilor Publici.

Se aduce la cunoștința celor interesați că la Primăria orașului Buhuș este vacant, pe data de 1 Aprilie 1944 un post de intendent cl. II. D. I. 6. plătit cu un salariu brut de lei 4200 lunar plus indemnitatea de chirie, alocația lunară de copii și indemnizațiile de scumpete conf. Jurnalului Cons. de Miniștri 1129/942 și 738/943.

Doritorii vor prezenta cererea și actele cerute de Codul Funcț. Publici până la 15 Martie 1944 Primăriei Buhuș. Dată în Buhuș azi 1 Mart 1944

Primar, N. POPOVICI

Secretar, V. Agafiței

Parohia Borniș com. Dragomirești
Județul Neamț

Licitație

Se aduce la cunoștința zugrăvilor și pictorilor autorizați că pe ziua de 19 Martie 1944 ora 15, se va ține licitație publică cu oferte închise în în localul școlii din satul Borniș pentru pictarea catapetzei dela biserica din Borniș com. Dragomirești jud. Neamț.

Întrucât acesta este al treilea termen anunțat cu respectarea tuturor dispoz. legale, dacă nu se vor prezenta cel puțin 2 ofertanți, lucrările de pictură vor fi cedate spre executare oricărui pictor sau zugrav autorizat care se va prezenta la cancelaria parohiei în acest scop.

Odată cu depunerea ofertei se va depune și garanția de 10 la sută.

Caetul de sarcini se poate consulta în orice zi între orele 2-6 p.m. la cancelaria parohiei.

Preș. Paroh, Pr. N. D. Ungureanu

= SPORTIVE =

Se aduce la cunoștința celor interesați că pe terenul propriu-zis de sport (înconjurat cu balustrade) depe stadionul „Ceahlăul”, nu are voce nimeni să facă exerciții, de orice natură ar fi, fiind rezervat manifestărilor oficiale. Ori ce fel de exerciții se vor face în afara acestui teren, cu avizul grupării locale Ceahlăul.

La 26 Martie crt. se va deschide sezonul sportiv de Primăvară printr'un: „CICLO-C OSS”, organizat de grupările locale „Ceahlăul” și „Dombro” M. L., după care se va relua antrenamentul de foot-ball.

„Ciclo-Cross” este deschis tineretului dela vârsta de 14 ani și se va alerga pe traseul:

Plecarea: Stadionul „Ceahlăul”, str. Col. Roznovanu, B-dul. E. Costinescu, scări Tearru, Auto gara C. F. R., str. Ștefan cel Mare, urcarea Parcului „Cozla” și coborârea pela Aole Minerale, str. Pertu Rareș, Centru, Prefectură, str. Col. Roznovanu, Bd. E. Costinescu.

Sosirea va fi în fața magazinului „Dâmbovița”.

Premii: 1 Lei 1000; pr. 2 lei 600; pr. 3 lei 400, intrarea gratuită la match urile organizate de gr. „Ceahlăul” pe 1944, iar restul concurenților intrarea gratuită la match-urile organizate de gruparea „Ceahlăul” pe 1944.

Toți concurenții vor primi plachete.

Adunarea concurenților la ora 10 pe stadionul Ceahlăul, iar plecarea la 10,30 dim. (sosirea 11,30)

La 30 Aprilie și 1 Mai 1944 va avea loc primul Match de Rugby, organizat de noua grupare muncitorească locală, „Dombro” M. L. (Asociație sportivă, Culturală a funcționarilor și lucrătorilor din întreprinderile „Domeniul Broșteni” S.A.R.)

Între: Selecționata București și Tenis Club Român București.

Matchul se va disputa pe stadionul „Ceahlăul”.